
OBSAH

Úvod	5
1. Děti a mládež v současné společnosti a jejich výchova	7
1.1 Teorie výchovy jako věda	7
1.2 Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže	13
2. Cíle výchovy v jednotlivých složkách na počátku 21. století	25
2.1 Globální výchova	25
2.2 Výchova rozumová a názoru na svět	27
2.3 Výchova mravní	31
2.4 Výchova pracovní a technická	40
2.5 Výchova estetická a umělecká	45
2.6 Výchova tělesná, ke zdraví a zdravému životnímu stylu	48
3. Osobnostně-sociální rozvoj jedince v podmínkách školy	61
3.1 Výchova ve vyučování	64
3.2 Výchovné úkoly třídního učitele	69
3.3 Výchovný poradce a jeho činnost	73
3.4 Školní metodik prevence a jeho činnost	74
3.5 Výchovné aktivity školní družiny a školního klubu	74
3.6 Výchova v domovech mládeže	77
4. Výchova v rodině	81
4.1 Rodina a její funkce	81
4.2 Cíle a proces rodinné výchovy	89
4.3 Vybrané problémy výchovy v rodině	95
5. Náhradní výchovná péče (ústavní, ochranná výchova), preventivně výchovná péče a reedukace	99
5.1 Diagnostické ústavy	103
5.2 Dětské domovy a dětské domovy se školou	105
5.3 Výchovné ústavy	105
5.4 Preventivně výchovná péče	106
5.5 Reedukace (převýchova) a její realizace	107

6. Výchova ve volném čase	115
6.1 Výchova ve střediscích pro volný čas dětí a mládeže, v ZUŠ a jazykových školách	127
6.2 Výchova v organizacích dětí a mládeže a v organizacích pracujících s dětmi a mládeží	131
6.3 Animace a streetwork jako nové formy výchovné práce	135
6.4 Výchovné funkce hromadných sdělovacích prostředků	137
7. Kázeň jako prostředek a cíl výchovy	145
7.1 Školní kázeň a metody formování ukázněnosti	145
7.2 Školní kázeň a autorita učitele	149
7.3 Školní řád jako norma kázně	151
7.4 Kázeňské metody a prostředky	156
8. Sociálně patologické jevy dětí a mládeže a jejich prevence	165
8.1 Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže	167
8.2 Prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže	168
8.3 Strategie prevence sociálně patologických jevů	175
9. Šikana ve škole	185
9.1 Šikana, mobbing a bossing	185
9.2 Školní šikana	187
9.3 Příčina, projevy a příznaky šikany	188
9.4 Klíčoví aktéři šikany	192
9.5 Současný stav šikanování na našich školách	193
9.6 Řešení šikany	195
10. Další sociálně patologické jevy dětí a mládeže a jejich prevence	199
10.1 Záškoláctví a jeho řešení	199
10.2 Toxikománie dětí a mládeže a jejich prevence	202
10.3 Patologické hráčství (gamblerství)	206
10.4 Delikvence (kriminalita) dětí a mládeže	208
Literatura	219